

คู่มือสิทธิคนพิการ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ค่านิยม

มีคุณธรรม นวัตกรรมดีเด่น
เน้นทีมงาน ประสานเครือข่าย

วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรหลัก
ในการขับเคลื่อนและส่งเสริมให้คนพิการ
เข้าถึงสิทธิ สวัสดิการ
อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม สู่ระดับสากล”

คำนำ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มีเจตนารมณ์ให้คนพิการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ และได้รับการคุ้มครอง เพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดทำ “คู่มือสิทธิคนพิการ” โดยได้รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้จัดบริการด้านสิทธิและสวัสดิการแก่คนพิการในด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ทั้งนี้ หวังว่า “คู่มือสิทธิคนพิการ” จะเป็นประโยชน์ต่อคนพิการ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไป

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

หมวดทั่วไป

- ความหมายคนพิการ 6
- ประเภทความพิการ 6
- การขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ 8
- ความพิการเชิงประจักษ์ 13

หมวดสิทธิและสวัสดิการคนพิการ

- สิทธิคนพิการด้านการแพทย์ 16
- สิทธิคนพิการด้านการศึกษา 19
- สิทธิคนพิการด้านอาชีพ 22
 - การฝึกอาชีพ 23
 - การจ้างงานคนพิการ 25
 - การกู้ยืมเงินกองทุนฯ เพื่อประกอบอาชีพ 31
- สวัสดิการเบี่ยงความพิการ 34
- บริการล่ามภาษามือไทย 35
- บริการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย 36
- บริการผู้ช่วยคนพิการ 37
- การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ 39
- การช่วยเหลือทางกฎหมาย 40
- การลดหย่อนค่าโดยสารสาธารณะ 41

• การคุ้มครองสวัสดิภาพ	43
• สิทธิประโยชน์ผู้ดูแลคนพิการ	49
• การสนับสนุนองค์กรคนพิการ	51
• มาตรการด้านภาษีสำหรับคนพิการ	53
- การยกเว้นภาษีคนพิการ	53
- การลดหย่อนภาษีผู้ดูแลคนพิการ	53
- การลดหย่อนภาษีนายจ้าง/สถานประกอบการ	55
• ภาคผนวก	
- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	58
- หมายเลขโทรศัพท์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	59

หมวดทั่วไป

คนพิการ หมายถึง

คนพิการ หมายถึง “บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลอื่นทั่วไป”

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ประกาศกำหนด **ประเภทความพิการ 7 ประเภท ได้แก่**

1. ความพิการทางการเห็น
2. ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
3. ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย
4. ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม
5. ความพิการทางสติปัญญา
6. ความพิการทางการเรียนรู้
7. ความพิการทางออทิสติก

บัตรประจำตัวคนพิการ

"บัตรประจำตัว" คนพิการ

บัตรประจำตัวคนพิการ ID Card for PWD

บัตรประจำตัวคนพิการ ต้องใช้เอกสารอะไรบ้าง ?

1. บัตรประชาชน คนพิการ

2. ทะเบียนบ้าน คนพิการ

3. รูปถ่าย 2 ใบ ขนาด 1 นิ้ว

4. เอกสารรับรอง ความพิการ

หลักฐานผู้ดูแลคนพิการ เตรียมอะไรบ้าง ?

1. บัตรประชาชน ผู้ดูแลคนพิการ

2. ทะเบียนบ้าน ผู้ดูแลคนพิการ

ขั้นตอนการทำบัตรฯ (บัตรประจำตัวคนพิการ มีอายุ ๕ ปี นับตั้งแต่วันที่ออกบัตร)

1

ยื่นคำร้อง

2

ตรวจสอบ หลักฐาน/ยื่นคำร้อง

3

ถ่ายรูป

4

ตรวจสอบ ความถูกต้อง

5

มอบบัตร ให้คนพิการ

ติดต่อสอบถาม 0-2354-2585-4 หรือศูนย์บริการคนพิการจังหวัดทั่วประเทศ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ศพ.)   ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (ศพช.)

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 19 กำหนดให้คนพิการยื่นขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ เพื่อประโยชน์ ในการเข้าถึงสิทธิประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็น สาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ

การขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ

1. เอกสารประจำตัวอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้
 - (ก) บัตรประจำตัวประชาชน
 - (ข) บัตรประจำตัวข้าราชการ
 - (ค) สูติบัตรสำหรับบุคคลอายุต่ำกว่า 15 ปี
 - (ง) หนังสือรับรองการเกิด ตามแบบของกรมการปกครอง
2. ทะเบียนบ้านของคนพิการ
3. รูปถ่ายคนพิการ ขนาด 1 นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป
4. เอกสารรับรองความพิการที่รับรองโดยผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรมของสถานพยาบาลของรัฐ หรือสถานพยาบาลเอกชน ที่ประกาศกำหนด กรณีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้ โดยประจักษ์ **ไม่ต้องมีเอกสารรับรองความพิการ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับ คำขอถ่ายภาพสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน**

5. กรณีมีผู้ดูแลคนพิการ ต้องเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกับคนพิการหรือเป็นผู้ดูแลคนพิการ ซึ่งคนพิการอาศัยอยู่ด้วยตามความเป็นจริง ซึ่งคนพิการแจ้งว่าได้อุปการะหรืออาศัยอยู่ด้วย เอกสารประกอบด้วย บัตรประชาชน และทะเบียนบ้านของผู้ดูแลคนพิการ

บัตรประจำตัวคนพิการมีอายุ 8 ปี นับตั้งแต่วันออกบัตร

การต่ออายุบัตรประจำตัวคนพิการ
บัตรชำรุด สูญหาย หรือมีการเปลี่ยนแปลง
ในสาระสำคัญเกี่ยวกับคนพิการ

เอกสารหลักฐานของคนพิการ

1. บัตรประจำตัวคนพิการที่หมดอายุ / ชำรุด
2. เอกสารประจำตัวอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้
 - (ก) บัตรประจำตัวประชาชน
 - (ข) บัตรประจำตัวข้าราชการ
 - (ค) สูติบัตรสำหรับบุคคลอายุต่ำกว่า 15 ปี
3. ทะเบียนบ้านของคนพิการ
4. หนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว หรือชื่อสกุล (ถ้ามี)
5. รูปถ่ายคนพิการ 1 นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป กรณีที่คนพิการไม่ได้มายื่นด้วยตนเอง

6. กรณีมีความพิการเพิ่ม หรือเปลี่ยนไปจากเดิม (ถ้ามี) ใช้เอกสารรับรองความพิการ ซึ่งรับรองโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาลของรัฐ/สถานพยาบาลเอกชนที่อธิบดีประกาศกำหนด กรณีสภาพความพิการเป็นที่เห็นได้โดยประจักษ์ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอถ่ายสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน

7. กรณีมีผู้ดูแลคนพิการ ต้องเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกับคนพิการ /เป็นผู้ที่คนพิการอาศัยอยู่ด้วยจริง เอกสารประกอบด้วย บัตรประชาชน และทะเบียนบ้านของผู้ดูแลคนพิการ

การทำบัตรประจำตัวคนพิการแทนคนพิการ

ต้องใช้อะไรบ้าง

*** กรณีคนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ หรือมีความพิการมากไม่สามารถดำเนินการเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลดำเนินการแทนได้

1. เอกสารผู้ที่ยื่นคำขอมีบัตรฯ แทนคนพิการ

(ก) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ที่ดำเนินการแทน

(ข) หนังสือมอบอำนาจ (พยานต้องลงนามครบถ้วน)

2. หนังสือรับรองการเป็นผู้ดูแลคนพิการ 1 ฉบับ โดย กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ สมาชิก สภาท้องถิ่น ประธานชุมชนลูกจ้างประจำ (หน่วยงานราชการ, รัฐวิสาหกิจ) โดยผู้รับรองต้องอาศัยอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ เดียวกับที่คนพิการอาศัยอยู่ในปัจจุบัน

3. บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของผู้รับรอง พร้อมรับรองสำเนา 1 ฉบับ

หมายเหตุ

- * ข้าราชการบำนาญ ไม่สามารถรับรองได้
- * การรับรองต้องมีพยานลงนามให้ครบถ้วน
- * การรับรองอันเป็นเท็จมีความผิดตามกฎหมายทั้งทางแพ่ง

และทางอาญา

การขอเปลี่ยนผู้ดูแลคนพิการ

สามารถดำเนินการได้หลังจากรับบัตรประจำตัวคนพิการ
ไปแล้ว 1 ปี

เอกสารที่ใช้ในการเปลี่ยนชื่อผู้ดูแลคนพิการ

1. บัตรประจำตัวคนพิการฉบับเดิมตัวจริง
2. บัตรประชาชนของผู้ดูแลคนใหม่
3. ทะเบียนบ้านของผู้ดูแลคนใหม่
4. ใบมอบอำนาจจากคนพิการ (กรณีไม่ใช่ญาติสายตรงและ
คนละนามสกุล)
5. หนังสือรับรองการเป็นผู้ดูแลคนพิการและบัตรประจำตัว
เจ้าหน้าที่ของผู้รับรอง
6. ใบเปลี่ยนชื่อ - เปลี่ยนนามสกุล (ถ้ามี)
7. ใบมรณะ กรณีผู้ดูแลคนเดิมเสียชีวิต (ถ้ามี)

ความพิการเชิงประจักษ์คืออะไร

1. ประเภทความพิการทางการเห็น ได้แก่ ไม่มีลูกตาดำ ทั้งสองข้าง หรือลูกตาสีขาวขุ่นทั้งสองข้าง หรือลูกตาฝ่อทั้งสองข้าง
2. ประเภทความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ได้แก่ ไม่มีหูทั้งสองข้าง
3. ประเภทความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย ได้แก่ แขนขาระดับข้อมือขึ้นไปอย่างน้อย 1 ข้าง หรือขาขาดตั้งแต่ระดับข้อเท้าขึ้นไปอย่างน้อย 1 ข้าง

สถานที่ให้บริการออกบัตรประจำตัวคนพิการ

• กรุงเทพมหานคร / ปริมณฑล

1) ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพฯ ที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

2) ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพฯ สาขาสายไหม

3) ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพฯ สาขามีนบุรี

4) สถาบันราชานุกูล

5) สถาบันสิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ (ทุกวันพฤหัสบดี)

6) สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี (รพ.เด็ก)

7) โรงพยาบาลผู้สูงอายุบางขุนเทียน

8) โรงพยาบาลสิรินธร

9) โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี

10) โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง)

11) โรงพยาบาลเวชการุณย์รัศมี

12) โรงพยาบาลเลิดสิน (ทุกวันพุธ)

• ต่างจังหวัด

- ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดทุกจังหวัด

หมวดสิทธิและสวัสดิการคนพิการ

สิทธิคนพิการด้านการแพทย์

ด้านการแพทย์

คนพิการสามารถใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าสำหรับคนพิการ หรือ บัตรทองคนพิการ ท.74 ได้ที่สถานพยาบาลของรัฐทุกแห่ง โดยไม่ต้องมีใบส่งต่อ และมีสิทธิได้รับบริการขั้นพื้นฐานทางการแพทย์

การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ดังนี้

- การตรวจวินิจฉัย
- การตรวจทางห้องปฏิบัติการ
- การตรวจด้วยวิธีพิเศษอื่นตามสิทธิ
- การแนะนำให้คำปรึกษา
- บริการเป็นรายกรณี เช่น การให้ยา เวชภัณฑ์ การศัลยกรรม

กายภาพบำบัด พยาบาลจิตเวช อรรถบำบัด รวมถึงกรณีการจัดทำช่อมแซม หรือเปลี่ยนแปลงอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ เป็นต้น

คนพิการสามารถติดต่อขอรับบริการทางการแพทย์ได้ที่สถานพยาบาลของรัฐ สถานพยาบาลในกำกับของรัฐ สถานพยาบาลรัฐวิสาหกิจ สถานพยาบาลเอกชนที่รัฐกำหนด โดยเบิกค่าใช้จ่ายได้ตามสิทธิของคนพิการซึ่งกฎหมายกำหนดไว้

- สิทธิประโยชน์หลัก ได้แก่ บริการขั้นพื้นฐานทางการแพทย์ หมายรวมถึง บริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค การคลอดบุตร บริการทันตกรรม การตรวจวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาล โดยสามารถรับบริการได้ที่ สถานีอนามัย ศูนย์บริการสาธารณสุข โรงพยาบาลของรัฐทุกแห่ง และโรงพยาบาลเอกชนที่ขึ้นทะเบียน เป็นหน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

- สิทธิเฉพาะสำหรับคนพิการ ได้แก่ สิทธิการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งในและนอกหน่วยบริการ ได้แก่ กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด การประคบ/แก้ไขการพูด จิตบำบัด พฤติกรรมบำบัด การฟื้นฟูการได้ยิน การฟื้นฟูการเห็น การกระตุ้นพัฒนาการ การได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยตามประเภทความพิการ การพัฒนาศักยภาพ ในรูปแบบอื่น ๆ เป็นต้น

** ติดต่อสอบถามได้ที่ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สายด่วนโทร 1330 หรือสายด่วนประกันสังคม 1506 (ยกเว้น คนพิการที่ได้รับความคุ้มครองจากกองทุนประกันอื่นใดที่รัฐจัดให้แล้ว เช่น สิทธิประกันสังคมรัฐวิสาหกิจ สิทธิประกันสังคม เป็นต้น) **

สิทธิคนพิการด้านการศึกษา

ด้านการศึกษา

คนพิการสามารถเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ตั้งแต่แรกเกิดหรือเมื่อพบความพิการ และได้รับบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการ ตามความจำเป็นและเหมาะสมอย่างทั่วถึง โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนถึงปริญญาตรี

รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ มีทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ดังนี้

1. การเรียนร่วม
2. โรงเรียนศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ
3. การจัดในครอบครัว
4. การจัดโดยชุมชน
5. การจัดในสถานพยาบาล
6. การจัดในศูนย์การศึกษาพิเศษ
7. การจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

**“สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา
ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย”**

รายการเงินอุดหนุนการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย
ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นในทุกหลักสูตร
ทั้งนี้ ไม่เกินอัตราบาท/ราย/ปี ดังนี้

1. สังคมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์
อัตรา 60,000 บาท
2. ศิลปกรรมศาสตร์สถาปัตยกรรมศาสตร์ อัตรา 60,000 บาท
3. วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อัตรา
70,000 บาท
4. เกษตรศาสตร์ อัตรา 70,000 บาท
5. สาธารณสุขศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ เภสัชศาสตร์ อัตรา
90,000 บาท
6. แพทยศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์
อัตรา 200,000 บาท

สิทธิคนพิการด้านอาชีพ

สิทธิคนพิการด้านอาชีพ

การฝึกอาชีพคนพิการ

คนพิการสามารถเข้ารับการฝึกอาชีพจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ดังนี้

1. กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการ ให้บริการจัดฝึกอบรมวิชาชีพแก่คนพิการในสาขาต่าง ๆ หลักสูตรระยะสั้น และระยะยาว (6 เดือน - 1 ปี) เพื่อให้คนพิการได้มีการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและพัฒนาทักษะด้านอาชีพ จำนวน 9 แห่งดังนี้

- (1) ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
- (2) ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการจังหวัดขอนแก่น
- (3) ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการบ้านทองพูนเผ่าพันธ์ จังหวัดอุบลราชธานี
- (4) ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการหยาดฝน จังหวัดเชียงใหม่
- (5) ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- (6) ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการบ้านศรีวนาไล จังหวัดอุบลราชธานี

(7) ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการ จังหวัด
หนองคาย

(8) ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการบ้านโมกุล
เฉลิมพระชนม์พรรษา 5 รอบ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรม
ราชินีนาถ จังหวัดลพบุรี

(9) ศูนย์ส่งเสริมอาชีพคนพิการ (โรงงานปีคนพิการ
สากล) จังหวัดนนทบุรี

2. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน
จังหวัด สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติ สถาบันพัฒนาฝีมือ
แรงงานภาค 1-12 มีให้บริการการฝึกเตรียมเข้าทำงาน การฝึก
ยกระดับฝีมือ การฝึกเสริมทักษะและให้คำปรึกษา/แนะนำ
การพัฒนาหลักสูตร

3. สำนักงานประกันสังคม โดยศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน
ได้จัดทำหลักสูตรการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ โดยการเตรียม
เข้าทำงาน (Work Preparation) การฝึกอาชีพ (Vocational Training)

การจ้างงานคนพิการ

การจ้างงานคนพิการ กรณีสถานประกอบการเอกชน (มาตรา 33)

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน 1 คน (อัตราส่วน 100 : 1) เศษของ 100 คน ถ้าเกิน 50 คนรับคนพิการเพิ่มอีก 1 คน

ตัวอย่างการคำนวณง่ายๆ

- ลูกจ้างที่ไม่พิการ ทั้งบริษัท 100 - 150 คน ต้องรับลูกจ้างที่เป็นคนพิการ อย่างน้อย 1 คน
- ลูกจ้างที่ไม่พิการ ทั้งบริษัท 151 - 250 คน ต้องรับลูกจ้างที่เป็นคนพิการ อย่างน้อย 2 คน
- ลูกจ้างที่ไม่พิการ ทั้งบริษัท 251 - 350 คน ต้องรับลูกจ้างที่เป็นคนพิการ อย่างน้อย 3 คน

การนับจำนวนลูกจ้างให้นับทุกวันที่ 1 ตุลาคมของแต่ละปี กรณีนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการใดมีหน่วยงานหรือสำนักงานสาขาในจังหวัดเดียวกัน ให้นับรวมลูกจ้างทุกแห่งในจังหวัดนั้นเข้าด้วยกัน

กรณีนายจ้างหรือสถานประกอบการที่ไม่รับลูกจ้างคนพิการ
มีทางเลือก 2 ทาง คือ

ทางเลือกที่ 1 : การส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ มาตรา 34

เงินสด เช็คขีดคร่อม หรือ ธนาณัติ ส่งจ่ายกองทุนส่งเสริม
และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นรายปี ภายในวันที่ 31 มกราคม
ของแต่ละปี โดยคำนวณจากอัตราต่ำสุดของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ
ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ที่ใช้บังคับครั้งหลังสุดในปีก่อน
ที่มีหน้าที่

ตัวอย่าง

- บริษัท ABC ต้องจ้างพนักงานคนพิการ 3 คน แล้วไม่จ้าง
สักคน เท่ากับ $305 \text{ บาท} * 365 * 3 \text{ คน}$ ต้องส่งเงินเข้ากองทุนฯ =
333,975.- บาท
- บริษัท ABC ต้องจ้างพนักงานคนพิการ 3 คน แล้วจ้าง
ไม่ครบ ยังขาดอีก 1 คน เท่ากับ $305 \text{ บาท} * 365 * 1 \text{ คน}$ ต้องส่งเงิน
เข้ากองทุน = 111,325.- บาท

ทางเลือกที่ 2 : การจ้างงานคนพิการตามมาตรา 35

ให้สถานประกอบการแจ้งความจำนงต่อปลัดกระทรวงแรงงาน หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อจัดให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการจัดจ้างเหมาะสมช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใด แก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทนก็ได้

- การให้สัมปทาน เช่น ให้สัมปทานพื้นที่ทำการเกษตร ให้สัมปทานจัดสรรเวลาออกอากาศทางเคเบิลทีวีให้แก่คนพิการ เป็นต้น
- การจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ เช่น สถานประกอบการเช่าพื้นที่ให้ผู้ดูแลคนพิการขายสินค้า จัดพื้นที่บริเวณโรงอาหารให้คนพิการดำเนินการจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม เป็นต้น
- การจัดจ้างเหมาะสมช่วงงานหรือจ้างเหมาะสมบริการ เช่น บริษัท ผลิตนาฬิกาข้อมือจ้างเหมาะสมผู้ดูแลคนพิการประกอบชิ้นส่วน นาฬิกาข้อมือ สถานประกอบการจ้างเหมาะสมคนพิการรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการมาไม่ขับภายในชุมชนของตนเอง
- การฝึกงาน เช่น การฝึกอบรมหลักสูตรการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้คนพิการ การจัดหลักสูตรการนวดสปาและนวดแผนไทย การฝึกอาชีพหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง “เพาะเลี้ยงเห็ดฟางและเห็ดนางฟ้า ให้แก่คนพิการ” และมีระยะเวลาการฝึก ไม่น้อยกว่า 6 เดือน

- การจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ติดตั้งลิฟต์สำหรับคนพิการ จัดทำพื้นผิวต่างสัมผัส สร้างห้องน้ำสำหรับคนพิการ
- การจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ เช่น สถานประกอบการ จัดให้มีล่ามภาษามือเพื่อสื่อสารระหว่างพนักงานที่เป็นคนพิการ ทางการได้ยื่นกับพนักงานปกติ
- การให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการ หรือผู้ดูแลคนพิการ เช่น สถานประกอบการให้จักรเย็บผ้าแบบอัตโนมัติ และอุปกรณ์ให้คนพิการเพื่อประกอบอาชีพรับตัดเย็บเสื้อผ้า สถานประกอบการสนับสนุนเงินทุนในการประกอบอาชีพเลี้ยงไก่ ให้คนพิการ สถานประกอบการซื้อสินค้าจากคนพิการ

การจ้างงานคนพิการ กรณีหน่วยงานของรัฐ

หน่วยงานของรัฐที่มีผู้ปฏิบัติงานตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป รับคนพิการที่สามารถทำงานได้ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใด ในอัตราส่วนทุก 100 ต่อคนพิการ 1 คน (100 : 1) เศษของ 100 คน ถ้าเกิน 50 คนต้องรับคนพิการ เพิ่มอีก 1 คน

“ผู้ปฏิบัติงาน” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานหรือผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเรียกชื่ออย่างอื่นของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งปฏิบัติงานประจำในหน่วยงานของรัฐนั้น และให้หมายความรวมถึงผู้ปฏิบัติงานอยู่ในต่างประเทศ และผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการลา โดยได้รับเงินเดือนด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึงลูกจ้างชั่วคราวหรือพนักงานจ้างเหมาที่ปฏิบัติงานโดยกำหนดระยะเวลาตามสัญญาจ้าง ตัวอย่างคำนวณง่าย ๆ

- ผู้ปฏิบัติงานที่ไม่พิการ ทั้งหน่วยงาน 151-250 คน ต้องรับผู้ปฏิบัติงานที่เป็นคนพิการ อย่างน้อย 2 คน
- ผู้ปฏิบัติงานที่ไม่พิการ ทั้งหน่วยงาน 251-350 คน ต้องรับผู้ปฏิบัติงานที่เป็นคนพิการ อย่างน้อย 3 คน

ในการนับจำนวนผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐให้นับ ทุกวันที่ 1 ตุลาคมของแต่ละปี โดยมีวิธีนับดังนี้

- กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม ให้นำรวมทั้งกระทรวง แล้วให้ปลัดกระทรวงจัดสรรให้หน่วยงานในสังกัดพิจารณารับคนพิการเข้าทำงานที่มีลักษณะงานเหมาะสมกับความพิการ

- ราชการส่วนท้องถิ่น (อบจ. อบต. เทศบาล กทม. เมืองพัทยา และ อปท. อื่น ที่มีกฎหมายให้จัดตั้ง) ให้นำจำนวนของแต่ละแห่งได้เลย

- รัฐวิสาหกิจ ที่ตั้งขึ้นโดย พ.ร.บ. หรือ พ.ร.ฎ. ให้นำทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจนั้น

- หน่วยงานอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล ให้นำทั้งหมดของหน่วยงานนั้น

หากหน่วยงานไม่สามารถจัดสรรกรอบอัตรากำลังให้ผู้ปฏิบัติงานที่เป็นคนพิการได้ ให้แจ้งความจำนงต่อปลัดกระทรวงแรงงานหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้สัมภาษณ์ จัดสถานที่ จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมา ช่างงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทน

การกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อประกอบอาชีพ

1. การกู้ยืมเงินแบบรายบุคคล

คนพิการที่บรรลุนิติภาวะ (อายุ 20 ปีบริบูรณ์) และผู้ดูแลคนพิการตามกฎหมาย สามารถกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพหรือขยายกิจการ จากกองทุนฯ รายละไม่เกิน 60,000 บาท กรณีต้องการกู้ยืมเงินเกินกว่าวงเงินที่กำหนด จะพิจารณาเป็นราย ๆ ไป โดยไม่เกิน 120,000 บาท ผ่อนชำระภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย

คุณสมบัติ

- อายุ 20 ปีขึ้นไป หรือ 17 ปีขึ้นไปซึ่งสมรสถูกต้องตามกฎหมาย
- ต้องไม่เป็นผู้หย่อนความสามารถในการทำนิติกรรมทางกฎหมาย
- สามารถประกอบอาชีพได้
- สามารถชำระหนี้ได้ โดยต้องมีผู้ค้ำประกัน
- มีภูมิลำเนาในทะเบียนบ้าน หรือมีที่อยู่ถาวร หรืออาศัยอยู่พื้นที่ที่ขอกู้ไม่น้อยกว่า 90 วัน
- มีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงิน
- ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

- ไม่มีประวัติเสียหายในการกู้เงินกองทุนฯ หรือแก้ไขมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี
- ไม่มีหนี้ค้างกับกองทุนฯ หรือชำระหนี้มาแล้ว มากกว่า ร้อยละ 60

คนพิการ

- มีบัตรประจำตัวคนพิการ

ผู้ดูแลคนพิการ

- มีชื่อในบัตรประจำตัวคนพิการหรือได้รับการรับรองจากหน่วยงานหรือบุคคลที่กำหนด
- ดูแลคนพิการที่ เป็นผู้เยาว์ ผู้ไร้ความสามารถหรือเป็นคนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม หรือทางสติปัญญา หรือทางการเรียนรู้หรือออทิสติกและคนพิการที่ดูแลต้องไม่มีหนี้กับกองทุนฯ
- ต้องรับดูแลคนพิการไม่น้อยกว่า 6 เดือน

2. การกู้ยืมเงินแบบรายกลุ่ม

ไม่เกิน 1,000,000 บาท ผ่อนชำระภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี โดยไม่มีดอกเบี้ย

คุณสมบัติ

- กลุ่มคนพิการ หรือผู้ดูแลคนพิการ ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่า 2 คน โดยสมาชิกเป็นคู่ค้าประกันให้กัน

- มีการออมเงินในสถาบันการเงินอย่างสม่ำเสมอมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 เดือน
- ต้องผ่านการฝึกอบรมอาชีพมีหนังสือรับรองการอบรม และต้องเป็นอาชีพเดียวกับที่ขอกู้
 - ได้รับการรับรองกลุ่มจากหน่วยงานที่กำหนด
 - มีแผนงานชัดเจน
 - ต้องมีคำว่า “กลุ่ม” ประกอบอยู่ในชื่อกลุ่ม
 - มีสถานที่ทำการแน่นอน

สถานที่ยื่นคำร้องขอกู้ยืมเงิน

- กรุงเทพมหานคร
กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- ต่างจังหวัด
ศูนย์บริการคนพิการจังหวัดทั่วประเทศ ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.)

สวัสดิการเบี้ยความพิการ

คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ สามารถลงทะเบียนขอรับสวัสดิการเบี้ยความพิการ ได้ที่สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเมืองพัทยา โดยมีเกณฑ์การจ่ายสวัสดิการเบี้ยความพิการ รายเดือน ๆ ละ 800 – 1,000 บาท

คุณสมบัติคนพิการรับเบี้ยความพิการ

1. มีสัญชาติไทย
2. มีบัตรประจำตัวคนพิการ
3. มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทะเบียนบ้าน
4. ไม่เป็นบุคคลอยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐตามบัญชีรายชื่อที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

เอกสารที่ต้องเตรียม

- (1) บัตรประจำตัวคนพิการ
- (2) ทะเบียนบ้าน
- (3) สมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร (ประเภทออมทรัพย์)

บริการล่ามภาษาไทย

การให้บริการล่ามภาษาไทยสำหรับคนพิการทางการได้ยิน หรือการสื่อความหมาย โดยล่ามภาษาไทยได้ค่าตอบแทนในอัตรา ไม่ต่ำกว่าชั่วโมงละ 300 บาท และไม่เกินชั่วโมงละ 500 บาท และ อัตราชั่วโมงละ 600 บาท กรณีให้บริการในการประชุมสัมมนา หรือ ฝึกอบรม บริการล่ามภาษาไทยสำหรับคนพิการทางการได้ยิน ในกรณี ต่าง ๆ ดังนี้

1. การใช้บริการทางการแพทย์หรือสาธารณสุข
2. การสมัครงานหรือการติดต่อประสานงานการประกอบ อาชีพ
3. การร้องทุกข์ การกล่าวโทษ หรือเป็นพยาน ในชั้น พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น
4. การเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรือการฝึกอบรม
5. การติดต่อหน่วยงานภาครัฐหรือรับบริการสาธารณะอื่น

เอกสารหลักฐาน

- บัตรประจำตัวคนพิการ
- ทะเบียนบ้าน
- บัตรประจำตัวประชาชน (กรณีผู้ดูแลคนพิการ)

ติดต่อสอบถาม

กรุงเทพมหานคร : ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร และ ศูนย์สาขา

ต่างจังหวัด : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัด (พมจ.)

สวัสดิการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย สำหรับคนพิการ

การปรับสภาพที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการเพื่อความสะดวกในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น ปรับปรุงห้องน้ำ ติดตั้งราวจับ ปรับพื้นผิวทางเดิน เป็นต้น ในอัตราเหมาจ่ายรายละไม่เกิน 40,000 บาท

หลักเกณฑ์

1. มีบัตรประจำตัวคนพิการ
2. อยู่อาศัยไม่น้อยกว่า 6 เดือน (กรณีไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย ต้องมีหลักฐานยินยอมจากเจ้าของ/กรณีเป็นบ้านเช่าต้องมีหลักฐานแสดง)
3. ที่อยู่ไม่มั่นคง/ไม่เหมาะสมกับสภาพความพิการ
4. มีรายได้น้อยไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐอื่นหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

เอกสารหลักฐาน

- แบบรายงานการสอบสภาพครอบครัวคนพิการ
- ประमाणการค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพบ้าน
- บัตรประจำตัวคนพิการ
- ภาพถ่ายสภาพบ้านของคนพิการ

ติดต่อสอบถาม

กรุงเทพมหานคร : ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร และ ศูนย์สาขา

ต่างจังหวัด : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัด (พมจ.)

บริการผู้ช่วยคนพิการ

ผู้ช่วยคนพิการ (PA : Personal assistant) คือ บุคคล ซึ่งให้ความช่วยเหลือคนพิการเฉพาะบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติ กิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิต โดยมีหน้าที่ช่วยเหลือคนพิการ ในการปฏิบัติการกิจในชีวิตประจำวัน ในกรณีคนพิการมีสภาพ ความพิการมากจนไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิต ได้ด้วยตนเอง และช่วยเหลือคนพิการในการเข้าไปมีส่วนร่วม ทางสังคม ซึ่งมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันหรืออยู่ร่วมกับ บุคคลทั่วไป

คนพิการที่จำเป็นต้องมีผู้ช่วยคนพิการ

สามารถยื่นคำขอมีผู้ช่วยคนพิการ ได้ที่ ศูนย์บริการคนพิการ กรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด (พมจ.)

คุณสมบัติ

1. มีบัตรประจำตัวคนพิการ
2. มีความจำเป็นต้องใช้ผู้ช่วยคนพิการ
3. ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ

หลักเกณฑ์พิจารณา

1. มีสภาพความพิการมากจนไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง
2. หากไม่ได้ปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญจะส่งผลอย่างมากต่อการดำรงชีวิต สุขภาพอนามัย จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สภาพความเป็นอยู่ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยให้คำนึงถึงฐานะ และความยากจนของคนพิการเป็นสำคัญ

ผู้ช่วยคนพิการ มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีสัญชาติไทย
2. อายุ 18 ปี ขึ้นไป
3. มีความรู้อ่านออกเขียนได้
4. มีประสบการณ์ให้การช่วยเหลือหรือฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
5. มีเจตคติที่ดีต่อคนพิการ
6. ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ช่วยคนพิการ ระดับพื้นฐาน พ.ศ. 2555 (ภาคทฤษฎี 24 ชม./ปฏิบัติ 30 ชม.) และมีการยื่นจดแจ้งเป็นผู้ช่วยคนพิการแล้ว

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2552 และเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2555 ให้หน่วยงานราชการสำรวจและจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการเข้าถึงได้ ดังนี้

- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทย เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ

- กระทรวงศึกษาธิการ เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย
- กระทรวงสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาล
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น สถานีตำรวจ

หน่วยงานราชการสามารถเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณไปยังสำนักงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานสำหรับคนพิการ อย่างน้อย 5 ประเภท ได้แก่ ทางลาด ห้องน้ำ ที่จอดรถ ป้ายและสัญลักษณ์ และบริการข้อมูลข่าวสาร

การช่วยเหลือทางกฎหมายแก่คนพิการ

คนพิการสามารถขอความช่วยเหลือทางกฎหมายและจัดหาทนายความว่าต่างแก่ต่างทางคดีให้ได้รับความเป็นธรรมได้ตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนด ดังนี้

ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

- การให้คำปรึกษาหารือทางกฎหมาย
- การให้ความรู้ทางกฎหมาย
- การจัดทำนิติกรรมสัญญา
- การไกล่เกลี่ยหรือการประนีประนอมยอมความ
- การจัดหาทนายความ
- การให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ ในทางคดี

ติดต่อสอบถามรายละเอียด

- กรุงเทพมหานคร

ศูนย์รับคำร้องขอให้ขจัดการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ หรือศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร ที่เป็นหน่วยให้บริการร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (หมายเลขโทรศัพท์อยู่ท้ายเล่ม)

- ต่างจังหวัด ติดต่อที่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.)

การลดหย่อนค่าโดยสาร ขนส่งสาธารณะสำหรับคนพิการ

การลดหย่อนค่าโดยสารสำหรับคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ และต้องแสดงบัตรประจำตัวคนพิการต่อเจ้าหน้าที่ประจำสถานีแต่ละแห่ง เพื่อเจ้าหน้าที่ประจำสถานีจะได้อำนวยความสะดวกในการเดินทางให้ได้อย่างถูกต้อง

1. **รถไฟฟ้า BTS ฟรีลอยฟ้า** ให้ขึ้นฟรีทุกสถานี มีลิฟต์ให้บริการ 12 สถานี ได้แก่ สถานีหมอชิต สยาม อโศก อ่อนนุช บางจาก ปุณณวิถี อุดมสุข บางนา แบริ่ง ช่างนนทรี กรุงธนบุรี และวงเวียนใหญ่ จัดลิฟต์เพิ่มเติมให้ครบทุกสถานี (กทม. รับผิดชอบ)

2. **การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.)** ยกเว้นค่าโดยสารให้แก่คนพิการ สายเฉลิมรัชมงคล (สีน้ำเงิน) และสายฉลองรัชธรรม (สีม่วง)

3. **บริษัท รถไฟฟ้า ร.ฟท. จำกัด (รฟฟท.)** : แอร์พอร์ต ลิงค์ ยกเว้นค่าโดยสารให้แก่คนพิการ สำหรับโดยสารรถไฟเชื่อมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและสถานีรับส่งผู้โดยสารในเมือง (Airport Rail Link)

4. **ขสมก. และรถร่วมบริการของ ขสมก.** ลดค่าโดยสารร้อยละ 50 (ไม่รวมค่าธรรมเนียม) สำหรับรถโดยสารประจำทางของขสมก. และรถของผู้ประกอบการที่เดินรถร่วมกับ ขสมก. ในเส้นทางรถโดยสารประจำหมวด 1 และหมวด 4 ในเขต กทม. และปริมณฑล จังหวัดที่มีเส้นทางต่อเนื่อง ลดให้ทุกประเภทความพิการ

5. บขส. ลดค่าโดยสารร้อยละ 50 (ไม่รวมค่าธรรมเนียม) สำหรับรถโดยสารของ บขส. และรถร่วมบริการในเส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด 2 และหมวด 3

6. ยกเว้นค่าบริการเรือโดยสารแก่คนพิการที่ใช้บริการเรือโดยสารประจำทางในแม่น้ำเจ้าพระยา (เรือด่วนเจ้าพระยา) เรือในคลองแสนแสบ และเรือข้ามฟาก ดังนี้

6.1 เรือด่วนเจ้าพระยา

- ธงส้ม
จากท่าบ้านนทบุรี - วัดราชสิงขร
- ธงเหลือง
จากท่าบ้านนทบุรี - สาทร
- ธงเขียว
จากท่าหน้าปากเกร็ด - สาทร

6.2 เรือโดยสารคลองแสนแสบ

- ระหว่างท่าผ่านฟ้าลีลาศ - ท่าวัดศรีบุญเรือง

6.3 เรือข้ามฟาก จำนวน 21 ท่า

7. การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ลดค่าโดยสารให้แก่คนพิการ ร้อยละ 50 (ไม่รวมค่าธรรมเนียม) และลดร้อยละ 25 สำหรับผู้ติดตาม ทุกชั้นตลอดทุกสายทาง ตลอดทั้งปี

การคุ้มครองสวัสดิภาพ

คนพิการที่ประสบปัญหาทางสังคม ไม่มีที่อยู่อาศัย ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู สามารถเข้ารับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ในสถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการ ดังนี้

การรับเข้า

กรณีปกติ

1. หน่วยนำส่ง เช่น ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด ศูนย์ช่วยเหลือสังคม โรงพยาบาล เรือนจำ ประสานกองคุ้มครอง
2. อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ อนุมัติการรับเข้าสถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการ ตรงตามคุณสมบัติแต่ละสถานคุ้มครองฯ
3. สถานคุ้มครองดำเนินการ
 - ให้ห้องแรกรับ (ถ้ามี) สอบประวัติ ตรวจร่างกาย ตรวจสุขภาพ ตรวจทรัพย์สิน โดยทีมสหวิชาชีพและเฝ้าระวังโรค ระยะไม่เกิน 14 วัน
 - ทีมสหวิชาชีพคัดกรองคนพิการเข้าอาคารเรือนนอน
4. สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการขออนุมัติผู้ว่าราชการจังหวัด รับคนพิการเข้าสถานคุ้มครองฯ

กรณีเร่งด่วนฉุกเฉิน (ถูกละเมิด ถูกทารุณกรรม)

1. หน่วยงานส่ง เช่น ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด 1300 โรงพยาบาล เรือนจำ ประสานองค์กรคุ้มครองสวัสดิภาพและพัฒนาคนพิการ
2. สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการดำเนินการเบื้องต้น และให้การคุ้มครองฉุกเฉิน
3. ให้คนพิการรับเข้าไม่เกิน 15 วัน และดำเนินการด้านเอกสารการตรวจร่างกาย สุขภาพ และให้การช่วยเหลือเบื้องต้น
4. สถานคุ้มครองฯ แจ้งอย่างเป็นทางการ และนำเข้าในระบบปกติ

มีทุกข์ พบปัญหา
โทรมาที่ **1300**
สายด่วน พม.

การคุ้มครองและให้บริการ

กระบวนการพัฒนา

1. ประเมิน และคัดกรองคนพิการโดยทีมสหวิชาชีพ ประเมินความพิการและศักยภาพ
2. การวางแผนการฟื้นฟูรายบุคคล (IRP/ IEP)
3. การบำบัด ฟื้นฟู พัฒนา/คุ้มครองคนพิการด้านต่างๆ โดยทีมสหวิชาชีพ ได้แก่
 - นักสังคมสงเคราะห์ : ตรวจสอบสิทธิ นำพาเข้าถึงระบบบริการพื้นฐาน เตรียมครอบครัว
 - นักกายภาพบำบัด : ประเมินและฟื้นฟูทักษะ การเคลื่อนไหว การทรงตัว การจัดปรับท่า ปรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ
 - นักจิตวิทยา : การประเมินสภาพจิต ให้คำปรึกษา จัดกิจกรรมกลุ่มบำบัด
 - นักส่งเสริมพัฒนาการ : จัดการศึกษาที่เหมาะสม/ จัดกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาตามโปรแกรมและส่งเสริมการศึกษา
 - พี่เลี้ยง : ฝึกกิจวัตรประจำวัน (ADL)
 - กีฬา นันทนาการตามความสนใจ
4. การติดตามประเมินผลทุก 6 เดือน และปรับแผนการฟื้นฟูรายบุคคล IRP/IEP
5. จัดเตรียมทักษะสังคม ก่อนส่งกลับ

การส่งต่อคนพิการออกนอกสถาน

1. กลับครอบครัวเดิม
2. เข้าทำงาน
 - ทำงานในสถานคุ้มครองฯ
 - ทำงานในสถานประกอบการ
3. อยู่กับครอบครัวทดแทน

กระบวนการเตรียมความพร้อมคนพิการ

- ทักษะการทำงาน
- ทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- ทักษะชีวิต : การใช้เงิน กด ATM การเลือกคู่ครอง

เตรียมความพร้อมสถานประกอบการ

การทดลองงาน

การติดตามเฝ้าระวัง

การจำหน่ายออก

(เมื่อมีพร้อม : อยู่กับครอบครัวได้ / มีงานทำและอยู่ได้ด้วยตนเอง / แต่งงานสร้างครอบครัวใหม่

ประกาศหลักการรับคนพิการเข้าอุปการะ
 ในสถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการและศูนย์พัฒนาทักษะกายภาพบุคคลออทิสติก
 ประกาศ ณ วันที่ 4 กันยายน 2561

หน่วยงาน	ช่วงอายุที่รับเข้ามา	เพศ		เงื่อนไขเบื้องต้น	เรื่องในด้านการดูแลสุขภาพ	ใบยินยอมอุปการะ		อื่นๆ
		ชาย	หญิง			ใบยินยอมอุปการะ	ใบยินยอมอุปการะ	
บ้านพิทักษ์	เด็กพิการระดับ 1 - 7 (1)	✓	-	- มีญาติที่ดูแลหรือมี 13 ญาติ - พหุคูณบิดามารดา - มีอาการแสดงอาการรุนแรง*	- ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง** - ไม่มีสาเหตุให้พิการถาวร - ไม่หูหนวก	-	-	ขึ้นตามหลักการประเภท 1 - 3
บ้านบวรบุรี		✓	✓	- มีอาการแสดงอาการรุนแรง*	- ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง** - ไม่มีสาเหตุให้พิการถาวร - ไม่หูหนวก	-	-	ขึ้นตามหลักการประเภท 3 และผู้เลี้ยง ที่มีสิทธิ์กว่า 70 และมีคุณสมบัติ
บ้านพรานสี (ชาย)	คนพิการระดับ 7 - 18 (1)	✓	-	- ครอบครัวอบอุ่น - ครอบครัวเดี่ยว	- ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง** - ไม่มีสาเหตุให้พิการถาวร - ไม่หูหนวก	-	-	ไม่รับอุปการะประเภท 4 และ 7 ไม่รับอุปการะประเภท 5
บ้านพรานสี (หญิง)		-	✓	- ครอบครัวอบอุ่น - ผู้ปกครองดูแล	- ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง** - ไม่มีสาเหตุให้พิการถาวร - ไม่หูหนวก	-	-	ขึ้นตามประเภท 4 ส่วนการที่ขอไม่เลือก ถ้า 6 เดือน / กรณีขอไม่เลือก
สห.ราชบุรี		✓	✓	- ปฏิบัติตามกฎของหน่วยงานได้	- ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง** - ไม่มีสาเหตุให้พิการถาวร - ไม่หูหนวก	-	-	
บ้านกาญจนาภิเษก	คนพิการอายุ 18 - 60 (1)	-	✓	-	- ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง** - ไม่มีสาเหตุให้พิการถาวร - ไม่หูหนวก	-	-	
สห.พระปฐมเจดีย์		✓	✓	-	- ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง** - ไม่มีสาเหตุให้พิการถาวร - ไม่หูหนวก	-	-	
สห.นาคราช		✓	-	-	- ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง** - ไม่มีสาเหตุให้พิการถาวร - ไม่หูหนวก	-	-	
บ้านสีเสียด (ชาย)	ผู้พิการทางสติปัญญา 18 ปี ขึ้นไป	✓	-	-	- ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง** - ไม่มีสาเหตุให้พิการถาวร - ไม่หูหนวก	-	-	
บ้านสีเสียด (หญิง)		-	✓	-	- ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง** - ไม่มีสาเหตุให้พิการถาวร - ไม่หูหนวก	-	-	

คุณสมบัติและคุณสมบัติของบ้าน

- มีบุคลากรที่รับผิดชอบ
- มีความปลอดภัยและสามารถดูแลคนพิการได้
- มีผู้ปกครองดูแลและสามารถร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้
- บุคคลที่อุปการะสามารถช่วยเหลือผู้พิการด้านต่างๆได้
- มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม
- มีบริการทางการแพทย์
- ทรัพยากรและสถานพยาบาล*
- ปลอดภัยและสามารถดูแลคนพิการได้
- ปลอดภัยและสามารถดูแลคนพิการได้

หลักฐานประกอบการรับคนพิการเข้าสถานคุ้มครอง

- หลักฐานแสดงสถานพยาบาล*
- ใบความยินยอมจากผู้ปกครอง ผู้ปกครองรับอุปการะ
- ผลการตรวจสุขภาพจิตของผู้พิการ (กรณีมีการหาสติปัญญา)
- หนังสือรับรองแพทย์ สห. นวัตกรรมเพื่อคนพิการ หรือแพทย์ผู้ดูแล
- หนังสือยินยอมจากผู้ปกครองผู้พิการไม่เลือก
- ผลการแจ้งย้ายทะเบียนบ้านของผู้พิการเข้าอุปการะ

ข้อควรระวังและข้อควรพิจารณา

- งดรับอุปการะคนพิการที่มีโรคติดต่อร้ายแรง
- งดรับอุปการะคนพิการที่มีโรคเรื้อรัง
- งดรับอุปการะคนพิการที่มีโรคเรื้อรัง
- งดรับอุปการะคนพิการที่มีโรคเรื้อรัง
- งดรับอุปการะคนพิการที่มีโรคเรื้อรัง

สิทธิประโยชน์ของผู้ดูแลคนพิการ

ผู้ดูแลคนพิการ หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามัญ ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ

ผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิต่าง ๆ ได้แก่

- การบริการให้คำปรึกษา แนะนำ
- ฝึกอบรมทักษะการเลี้ยงดูคนพิการให้ได้มาตรฐานตามหลักและวิชาชีพ
- การจัดการศึกษาโดยส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ
- การฝึกอาชีพ
- การกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ผู้ดูแลคนพิการที่มีเป็นผู้เยาว์ ไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นคนพิการทางจิตใจ หรือพฤติกรรมออทิสติก สติปัญญา และคนพิการที่ดูแล ต้องไม่มีหนี้สินกับกองทุนฯ และต้องดูแลคนพิการไม่น้อยกว่า 6 เดือน)

- การได้การจ้างงานตามมาตรา 35 แทนคนพิการในกรณีคนพิการเป็นผู้เยาว์ หรือคนพิการเป็นผู้สูงอายุตั้งแต่ 70 ปี ขึ้นไป คนพิการเป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นคนพิการซึ่งมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถประกอบอาชีพได้

- การได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- การให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

การสนับสนุนองค์กรด้านคนพิการ

องค์กร “ของ” คนพิการ หมายถึง องค์กรที่มีคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการเป็นสมาชิกและเป็นกรรมการบริหารองค์กร ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของกรรมการทั้งหมดตลอดจนมีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินงานเพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการด้วย

องค์กร “เพื่อ” คนพิการ หมายถึง องค์กรที่มีวัตถุประสงค์หรือกิจการหลักเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และมีใช้หน่วยงานภาครัฐ

องค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ หมายถึง หน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน หรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติกำหนด

การเสริมสร้างให้องค์กรด้านคนพิการ ซึ่งเป็นองค์กรของคนพิการ และองค์กรเพื่อคนพิการ มีการจัดโครงสร้างองค์กรที่เป็นระบบ ชัดเจน เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการ และมีกลไกเชื่อมโยงการดำเนินงานด้านคนพิการ มีความยั่งยืน รวมทั้งพัฒนาองค์กรด้านคนพิการให้มีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการส่งเสริมศักยภาพและคุ้มครองพิทักษ์สิทธิคนพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน มีสิทธิได้รับการส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ การพัฒนาบุคลากร การยกย่องเชิดชูเกียรติ และการสนับสนุนอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติกำหนด

เอกสารประกอบการยื่นคำขอรับรอง

1. ใบสมัคร
2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ
3. แผนที่ตั้งขององค์กรที่ขอ
4. สำเนาใบสำคัญแสดงการจัดตั้งองค์กร
5. เอกสารการประเมินตนเอง
6. เอกสารอื่นที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประเมิน

ติดต่อสอบถาม

- กรุงเทพมหานคร

ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพมหานคร ศูนย์บริการคนพิการ กรุงเทพมหานครสาขาสายไหม อ้อมน้อย มีนบุรี ลาดกระบัง

- ต่างจังหวัด

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
ทุกจังหวัด

มาตรการภาษีสำหรับคนพิการ

การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับคนพิการ

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันอังคารที่ 16 พฤศจิกายน 2553 เห็นชอบมาตรการทางภาษีเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ผู้มีเงินได้เป็นคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยและมีอายุไม่เกิน 65 ปีบริบูรณ์ ในปีภาษีที่ได้รับเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 190,000 บาท ในปีภาษีนั้น

การลดหย่อนภาษีสำหรับผู้ดูแลคนพิการ

ผู้มีเงินได้ซึ่งอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา สามีภรรยา บุตร ขอบด้วยกฎหมาย หรือบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้ บิดามารดาหรือบุตร ขอบด้วยกฎหมายของสามีหรือภรรยาของผู้มีเงินได้ หรือบุคคลอื่นที่ผู้มีเงินได้เป็นผู้ดูแล ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยบุคคลดังกล่าวต้องเป็นคนพิการหรือทุพพลภาพ สามารถนำค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการหรือทุพพลภาพได้คนละ 60,000 บาท

ผู้ดูแลคนพิการ คือ บุคคลที่มีชื่อระบุในบัตรประจำตัวคนพิการ ว่าเป็นผู้ดูแลคนพิการ และต้องให้การอุปการะดูแลคนพิการคนนั้นจริงๆ

สิทธิประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้ดูแลคนพิการสามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้คนละ 60,000 บาทต่อปี แต่ถ้าคนพิการเป็นคู่สมรสซึ่งไม่มีรายได้ไม่เกิน 30,000 ต่อปี สามารถนำมาหักลดหย่อนคู่สมรสได้อีก 60,000 บาท รวมเป็นเงินค่าลดหย่อนทั้งสิ้น 120,000 บาท

เงื่อนไขการรับสิทธิ

- ผู้ดูแลคนพิการที่มีชื่อระบุในบัตรประจำตัวคนพิการ
- คนพิการมีรายได้ทั้งปีภาษี ไม่เกิน 30,000 บาท
- คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการคนใดคนหนึ่งที่อยู่ในประเทศไทยครบ 180 วันในปีภาษีนั้น

หลักฐานที่ต้องใช้

- หนังสือรับรองการหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการ (ล.ย.04)
- สำเนาบัตรประจำตัวคนพิการโดยต้องสำเนาส่วนที่แสดงว่าเป็นผู้ดูแลคนพิการ

การลดหย่อนภาษีสำหรับเจ้าของสถานประกอบการและภาคเอกชนอื่น

นายจ้างที่รับคนพิการเข้าทำงานตามหลักเกณฑ์ ที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด สามารถนำรายจ่ายที่จ่ายเป็นค่าจ้างให้แก่พนักงานพิการไปลดหย่อนภาษีได้ ร้อยละ 100

ตัวอย่าง

... ถ้านายจ้างรับคนพิการเข้าทำงาน แล้วจ่ายเงินเดือนให้ลูกจ้างที่เป็นคนพิการทุกคน รวมทั้งปี 1,000,000 บาท ก็ให้นำ 1,000,000 บาทนั้นไปใช้คำนวณเพื่อลดหย่อนภาษีได้เลย

กรณีนายจ้างหรือสถานประกอบการจ้างงานคนพิการได้มากกว่าร้อยละ 60 ของลูกจ้างทั้งหมด สามารถนำรายจ่ายที่จ่ายเป็นเงินเดือนให้ลูกจ้างไปลดหย่อนภาษีได้ 2 เท่า เช่น บริษัท ABC จ้างคนพิการ 65 คน เงินเดือนของ 65 คนทั้งปี เท่ากับ 3,000,000 บาท ซึ่งมีการจ้างงานคนพิการมากกว่า 60% นายจ้างใช้คำนวณในการลดหย่อนภาษีเป็น 2 เท่า คือจากเดิม 3,000,000 บาท เป็น 6,000,000 บาท ที่จะนำไปใช้คำนวณลดหย่อนภาษีได้

กรณีส่งเงินเข้ากองทุนฯ นายจ้างก็สามารถนำค่าใช้จ่ายที่ส่งเข้ากองทุนฯ ไปคำนวณในการลดหย่อนภาษีได้เช่นกัน นอกจากนี้องค์กรเอกชน หรือ สถานประกอบการที่จัดสวัสดิการให้แก่คนพิการ ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ประกอบหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด สามารถนำค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปเพื่อการนั้นไปลดหย่อนภาษีได้ ร้อยละ 100

ตัวอย่าง

โรงงาน/บริษัท จะปรับปรุงอาคารโดยการปรับปรุงทางลาด ห้องน้ำสำหรับคนพิการติดราวจับระหว่างทางเดิน สร้างลิฟต์ที่มีขนาดกว้างพอที่รถเข็นคนพิการเข้าไปกลับรถได้ เบ็ดเสร็จทั้งหมด มีค่าใช้จ่ายเท่ากับ 1,000,000 บาท โรงงาน/บริษัทนั้นก็สมารถนำ 1,000,000 บาท ที่จ่ายไปกับการปรับปรุงอาคารไปลดหย่อนภาษีได้ด้วย

ภาคผนวก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560
- พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2556)
- พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562
- พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551
- พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 37) พ.ศ. 2552
- พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 498) พ.ศ. 2553
- พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 498) พ.ศ. 2553
- พระราชบัญญัติออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 519) พ.ศ. 2554

หมายเลขโทรศัพท์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงาน	เบอร์ติดต่อ
กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.)	โทร. 0 2354 3388
กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	โทรสาร 0 2354 5020
ศูนย์รับคำร้องขอให้จัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ	โทร. 0 2106 9300
ศูนย์ช่วยเหลือสังคม	โทรสาร 0 2106 9316
สายด่วนคนพิการ	โทร. 0 2354 3388
กรมการจัดหางาน	โทรสาร 0 2354 5020
สำนักงานประกันสังคม	ต่อคนพิการ
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	ศูนย์ช่วยเหลือนักสังคม โทร. 1300
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	สายด่วนคนพิการ โทร. 1479
	กรมการจัดหางาน สายด่วน 1506 กด 2 และ 1694
	สำนักงานประกันสังคม โทร. 0 2956 2345
	สายด่วน 1506
	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สายด่วน 1506 กด 3
	สายด่วน 1546
	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน โทร. 0 2248 4782-7
	สายด่วน 1506 กด 4

หมายเลขโทรศัพท์องค์กรหลักด้านคนพิการ

หน่วยงาน	เบอร์ติดต่อ
สมาคมสภาคนพิการ	โทร. 0 2354 4260
ทุกประเภทแห่งประเทศไทย	โทรสาร 0 2354 4261
สมาคมคนตาบอด	โทร. 0 2247 6031
แห่งประเทศไทย	โทรสาร 0 2245 9846
สมาคมคนหูหนวก	โทร. 0 2012 7459
แห่งประเทศไทย	โทรสาร 0 2012 7461
สมาคมคนพิการ	โทร. 0 2951 0447
แห่งประเทศไทย	โทรสาร 0 2951 0567
สมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต	โทร. 0 2525 2630
แห่งประเทศไทย	โทรสาร 0 2968 9667
สมาคมผู้ปกครองบุคคล	โทร. 0 2411 2899
ออทิสซึม (ไทย)	โทรสาร 0 2866 7125
สมาคมผู้ปกครอง	โทร. 0 2522 6148
คนพิการทางสติปัญญา	โทร. 0 2971 9727
แห่งประเทศไทย	โทรสาร 0 2552 1606

ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการ

หน่วยงาน	เบอร์ติดต่อ
ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพ คนพิการจังหวัดขอนแก่น	โทร. 0 4342 1252 โทรสาร 0 4342 1320
ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพ คนพิการนครศรีธรรมราช	โทร. 0 7537 5255 โทรสาร 0 7537 5254
ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพ คนพิการบ้านทองพูนเผ่าพันธ์ จังหวัดอุบลราชธานี	โทร. 0 4525 4788 0 4525 4092 ต่อ 101 โทรสาร 0 4525 4788 0 4525 4092 ต่อ 102
ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพ คนพิการพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	โทร. 0 2462 5008 โทรสาร 0 2462 6636
ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพ คนพิการบ้านศรีวนาไล จังหวัดอุบลราชธานี	โทร. 0 4595 3197 โทรสาร 0 4595 3197
ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพ คนพิการ จังหวัดหนองคาย	โทร. 0 4249 5022 โทรสาร 0 4249 5023

ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการ

หน่วยงาน

เบอร์ติดต่อ

ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพ คนพิการหายาดฝน จังหวัดเชียงใหม่	โทร. 0 5310 4144 โทรสาร 0 520 01537
ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพ คนพิการบ้านโมกุลเฉลิม พระชนมพรรษา 5 รอบ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จังหวัดลพบุรี	โทร. 0 3679 1643 โทรสาร 0 3679 1643
ศูนย์ส่งเสริมอาชีพคนพิการ (โรงงานปีคนพิการสากล) จังหวัดนนทบุรี	โทร. 0 2583 8415 โทรสาร 0 2583 9952

สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการ 11 แห่ง

หน่วยงาน	เบอร์ติดต่อ
สถานคุ้มครองและพัฒนา คนพิการบ้านกิ่งวิถีสาย จังหวัดปทุมธานี	โทร. 0 2577 1864 โทรสาร 0 2577 2254
สถานคุ้มครองและพัฒนา คนพิการบ้านกิ่งวิถีสาย (หญิง) จังหวัดปทุมธานี	โทร. 0 2577 2898 โทรสาร 0 2904 7348
สถานคุ้มครองและพัฒนา คนพิการกาญจนาภิเษม จังหวัดชลบุรี	โทร. 0 3824 1741-2 โทรสาร 0 3824 1037
สถานคุ้มครองและพัฒนา คนพิการบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา	โทร. 0 3359 9557-558 โทรสาร 0 3852 8290
สถานคุ้มครองและพัฒนา คนพิการพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	โทร. 0 2462 5232 0 2818 5161 โทรสาร 0 2818 4420

สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการ 11 แห่ง

หน่วยงาน	เบอร์ติดต่อ
สถานคุ้มครองและพัฒนา คนพิการบ้านเฟื่องฟ้า จังหวัดนนทบุรี	โทร. 0 2583 6815 ต่อ 333 โทรสาร 0 2583 4000
สถานคุ้มครองและพัฒนา คนพิการบ้านราชาวดี (ชาย) จังหวัดนนทบุรี	โทร. 0 2583 8426 , 0 2584 6604 โทรสาร 0 2583 2888 ต่อ 105
สถานคุ้มครองและพัฒนา คนพิการบ้านราชาวดี (หญิง) จังหวัดนนทบุรี	โทร. 0 2583 6731 โทรสาร 0 2583 6731 ต่อ 155
สถานคุ้มครองและพัฒนา คนพิการบ้านนนทภูมิ จังหวัดนนทบุรี	โทร. 0 2583 8396
สถานคุ้มครองและพัฒนา คนพิการ จังหวัดราชบุรี	โทร. 0 3273 5041-2 โทรสาร 0 3273 5043
สถานคุ้มครองและพัฒนา คนพิการบ้านอุบลรักษ์แพง จังหวัดอุบลราชธานี	โทร. 0 4528 5359 โทรสาร 0 4528 5359

ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติก 2 แห่ง

หน่วยงาน	เบอร์ติดต่อ
ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคล ออทิสติกจังหวัดขอนแก่น	โทร. 0 4323 8070 โทรสาร 0 4323 8125
ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคล ออทิสติก จังหวัดนนทบุรี	โทร. 0 2583 5107-8 ต่อ 11 ธุรกิจ โทรสาร 0 2583 5107-8 ต่อ 13

ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด 77 จังหวัด 81 แห่ง

หน่วยงาน

เบอร์ติดต่อ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ศูนย์บริการคนพิการ กรุงเทพมหานคร	โทร. 0 2354 4284 , 0 2354 3388 ต่อ 704 โทรสาร 0 2354 5023
ศูนย์บริการคนพิการ กรุงเทพมหานคร สาขาสายไหม	โทร. 06 5504 1494
ศูนย์บริการคนพิการ กรุงเทพมหานคร สาขาลาดกระบัง	โทร. 0 2364 7772 โทรสาร 0 2364 7773
ศูนย์บริการคนพิการ กรุงเทพมหานคร สาขามีนบุรี	โทร. 0 2136 7288
ศูนย์บริการคนพิการ กรุงเทพมหานคร สาขาอ่อนน้อย	โทร. 0 2497 1210

หน่วยงาน

เบอร์ติดต่อ

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดกระบี่	โทร. 0 7561 1044 โทรสาร 0 7562 3434
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดกาญจนบุรี	โทร. 0 3451 2455 โทรสาร 0 3451 1775
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดกาฬสินธุ์	โทร. 0 4384 0793 โทรสาร 0 4384 0793
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดกำแพงเพชร	โทร. 0 5570 5030 โทรสาร 0 5570 5031
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดขอนแก่น	โทร. 0 4323 6621 โทรสาร 0 4323 7986
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดจันทบุรี	โทร. 0 3931 2552 โทรสาร 0 3931 4866
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดฉะเชิงเทรา	โทร. 0 3851 6117 โทรสาร 0 3851 1634
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดชลบุรี	โทร. 0 3827 7877 โทรสาร 0 3828 5208
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดชัยนาท	โทร. 0 5641 0845 โทรสาร 0 5641 0845

หน่วยงาน

เบอร์ติดต่อ

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดชัยภูมิ	โทร. 0 4405 6550 โทรสาร 0 4481 1004
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดชุมพร	โทร. 0 7751 0747 โทรสาร 0 7750 2996
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดเชียงราย	โทร. 0 5315 0153 โทรสาร 0 5315 0153
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดเชียงใหม่	โทร. 0 5311 2642 โทรสาร 0 5311 2781
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดตรัง	โทร. 0 7521 8366 โทรสาร 0 7522 0213
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดตราด	โทร. 0 3951 1588 โทรสาร 0 3952 5290
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดตาก	โทร. 0 5551 1452 โทรสาร 0 5551 7446
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดนครนายก	โทร. 0 3731 1480 โทรสาร 0 3731 1140
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดนครปฐม	โทร. 0 3434 0015-17 โทรสาร 0 3434 0017

หน่วยงาน

เบอร์ติดต่อ

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดนครพนม	โทร. 0 4251 1506 , 0 4251 1530 โทรสาร 0 4251 1022
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดนครราชสีมา	โทร. 0 4424 1079 โทรสาร 0 4425 5732
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดนครศรีธรรมราช	โทร. 0 7535 6259 โทรสาร 0 7534 1026
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดนครสวรรค์	โทร. 0 5680 3532 โทรสาร 0 5680 3533
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดนนทบุรี	โทร. 0 2580 0737 โทรสาร 0 2950 2134
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดนราธิวาส	โทร. 0 7353 2105 โทรสาร 0 7353 2105
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดน่าน	โทร. 0 5471 6401 โทรสาร 0 5471 6402
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดบึงกาฬ	โทร. 0 4249 2487 โทรสาร 0 4249 2487

หน่วยงาน

เบอร์ติดต่อ

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดบุรีรัมย์	โทร. 0 4466 6550 โทรสาร 0 4466 6551
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดปทุมธานี	โทร. 0 2581 6043 โทรสาร 0 2581 4937
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	โทร. 0 3261 1349 โทรสาร 0 3260 3164
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดปราจีนบุรี	โทร. 0 3748 2407 โทรสาร 0 3748 2411
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดปัตตานี	โทร. 0 7333 3762, 0 7333 3763 โทรสาร 0 7334 9145
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	โทร. 0 3533 5857 โทรสาร 0 3533 5857
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดพะเยา	โทร. 0 5441 1146 โทรสาร 0 5441 1147
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดพังงา	โทร. 0 7641 2179 โทรสาร 0 7641 2179 ต่อ 18

หน่วยงาน

เบอร์ติดต่อ

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดพัทลุง	โทร. 0 7461 3289 โทรสาร 0 7461 2609
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดพิจิตร	โทร. 0 5525 9565 โทรสาร 0 5661 1130
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดพิษณุโลก	โทร. 0 5524 1040, 0 5525 9565 โทรสาร 0 5524 6827
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดเพชรบุรี	โทร. 0 3242 6091 โทรสาร 0 3241 0643
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดเพชรบูรณ์	โทร. 0 5672 5745 โทรสาร 0 5672 5743
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดแพร่	โทร. 0 5451 1572-3 โทรสาร 0 5451 172-3
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดภูเก็ต	โทร. 0 7621 2726, 0 7621 2762 โทรสาร 0 7621 2761
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดมหาสารคาม	โทร. 0 4377 7133 โทรสาร 0 4377 7577

หน่วยงาน

เบอร์ติดต่อ

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดมุกดาหาร	โทร. 0 4261 1442 โทรสาร 0 4261 1422
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	โทร. 0 5361 1261, 0 5361 2205 โทรสาร 0 5361 1261
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดยโสธร	โทร. 0 4571 1579 โทรสาร 0 4571 1080
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดยะลา	โทร. 0 7321 2961 โทรสาร 0 7324 3004
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดร้อยเอ็ด	โทร. 0 4352 6447 โทรสาร 0 4352 6446
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดระนอง	โทร. 0 7780 0128 โทรสาร 0 7780 0130
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดระยอง	โทร. 0 3869 4141 โทรสาร 0 3869 4075
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดราชบุรี	โทร. 0 3233 7620 โทรสาร 0 3232 1981
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดลพบุรี	โทร. 0 3677 0206 โทรสาร 0 3677 0168

หน่วยงาน

เบอร์ติดต่อ

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดลำปาง	โทร. 0 5426 5042-4 โทรสาร 0 5426 5043
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดลำพูน	โทร. 0 5351 1141 โทรสาร 0 5351 1188
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดเลย	โทร. 0 4281 5363 โทรสาร 0 4283 2320
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดศรีสะเกษ	โทร. 0 4561 1474 โทรสาร 0 4561 1474
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดสกลนคร	โทร. 0 4271 1439 โทรสาร 0 4273 3571
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดสงขลา	โทร. 0 7431 1188 โทรสาร 0 7431 3620
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดสตูล	โทร. 0 7471 1375 โทรสาร 0 7471 1375-20
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดสมุทรปราการ	โทร. 0 2395 2037 โทรสาร 0 2395 2224
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดสมุทรสงคราม	โทร. 0 3471 2614 โทรสาร 0 3471 5730

หน่วยงาน

เบอร์ติดต่อ

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดสมุทรสาคร	โทร. 0 3441 1041
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดสระแก้ว	โทร. 0 3742 5068
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดสระบุรี	โทร. 0 3621 1794
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดสิงห์บุรี	โทร. 0 3650 7163
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดสุโขทัย	โทร. 0 5561 1234, 0 5561 6417 โทร. 0 5561 0181
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดสุพรรณบุรี	โทร. 0 3553 5386
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	โทร. 0 7735 5080
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดสุรินทร์	โทร. 0 4455 8408-9
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดหนองคาย	โทร. 0 4241 1729
	โทร. 0 4242 2840

หน่วยงาน

เบอร์ติดต่อ

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดหนองบัวลำภู	โทร. 0 4231 2030
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดอ่างทอง	โทร. 0 3561 6156 โทรสาร 0 3561 1163
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดอำนาจเจริญ	โทร. 0 4598 0234 โทรสาร 0 4598 0234
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดอุดรธานี	โทร. 0 4222 1773 โทรสาร 0 4232 5615
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดอุดรดิตถ์	โทร. 0 5541 4061 โทรสาร 0 5541 4061 ต่อ 113
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดอุทัยธานี	โทร. 0 5657 1492 โทรสาร 0 5651 1229
ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดอุบลราชธานี	โทร. 0 4534 4641 โทรสาร 0 4534 4579

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)

255 อาคาร 60 ปี กรมประชาสงเคราะห์ ถนนราชวิถี
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2354 3388 โทรสาร 0 2354 5023